

De gemeenteraad van Wijchen

18 3 20777 Werken en ondernemen

Beslisnota

Evaluatie Kindregeling Wijchen 2017

Wijchen, 11 september 2018

Geachte leden van de raad,

Wat adviseert het college te besluiten?

1. Het vastgestelde beleid voor de Kindregeling in 2019 en de jaren daar na voort te zetten met de volgende wijzigingen;
 - a. De doelgroep uit te breiden door in plaats van een inkomensgrens van 110% van de geldende norm uit de Participatiewet vanaf 1 januari 2019 een inkomensgrens van 120% te hanteren;
 - b. Voor 2019 een budget van € 5.000,- te reserveren voor extra publiciteit rondom de Kindregeling;
2. Bij de begroting 2019 een integrale afweging te maken over de inzet van 0,1 fte extra formatie voor de werkorganisatie Wijchen Druten voor de groep die specifieke ondersteuning nodig heeft voor een effectief gebruik van de regeling
3. Het éénmalig tekort in 2019 te dekken vanuit gereserveerde middelen vanuit het gemeentefonds voor uitvoeringskosten.

Wat is de aanleiding voor dit voorstel?

In zijn vergadering van 8 juni 2017 heeft de gemeenteraad de beslisnota 'Armoedebelief 2017' (17 3 1977) geamendeerd vastgesteld. Vanaf half juni 2017 werd de Kindregeling Wijchen van kracht. De raad heeft in november 2017 twee informatienota's ontvangen, waarin werd ingegaan op de aangenomen moties. In de informatienota 'Tussenrapportage Kindregeling' (17 3 10644a) bent u geïnformeerd over de eerste resultaten van de Kindregeling en mogelijke wijzen van uitvoering. In de informatienota 'Uitbreiden doelgroep Kindregeling' (17 3 10644b) bent u geïnformeerd over de mogelijkheden van het ophogen van de inkomensgrens. In deze nota gaan we in op de resultaten van de regeling tot eind 2017 en globaal de stand van zaken tot halverwege 2018. Op basis van deze ervaringen doen we een voorstel voor aanpassing van de regeling.

Welk resultaat willen we bereiken?

- Meer kinderen in aanmerking laten komen voor de Kindregeling
- Het bereik van de regeling verhogen van in 2017 277 kinderen (47% van de doelgroep bij een inkomensgrens van 110%) naar 490 kinderen in 2019 (70% van de doelgroep bij een inkomensgrens van 120%)
- De verantwoording van de uitgaven verbeteren van in 2017 ca. 90% naar ca. 100% in 2019

Welke argumenten zijn er voor dit voorstel?

1.1 De gekozen werkwijze lijkt de beste garantie te bieden voor het optimaal bereiken van het grootste aantal kinderen

Hoewel cijfers van verschillende methodieken en gemeenten meestal niet direct te vergelijken zijn, bereikt de werkwijze die we in Wijchen hebben gehanteerd aanzienlijk meer kinderen. Bij het "meer op afstand" zetten zoals bij uitvoering in een webwinkel (gemeente Ede) of door stichting Leergeld (gemeente Druten), is het bereik afhankelijk van hoe gerekend wordt bijna de helft lager. Daarbij komt dat zeker bij uitvoering in een webwinkel de uitvoeringskosten aanzienlijk zullen oplopen en deze ook niet altijd alle onderdelen van de Wijchense Kindregeling kunnen financieren (in het bijzonder betalingen aan winkels). Tot slot heeft uitvoering in "eigen huis" als voordeel dat de klant eenvoudiger integraal ondersteund kan worden. Verschillende disciplines (schuldhulpverlening, zorg) kunnen makkelijk met elkaar afstemmen en hebben, waar noodzakelijk, toegang tot elkaars dossiers.

1.2 De gekozen werkwijze biedt de bereikte gezinnen de meeste vrijheid van besteding

De bijdragen die de gemeente verstrekt dienen besteed te worden aan kosten voor ontwikkeling en participatie voor minderjarige kinderen. De aard van de kosten hebben we vastgelegd en de wijze van verantwoorden. Binnen deze regels kunnen de ouders zelf hun uitgaven regelen en worden zij zodoende steeds aangesproken op hun eigen verantwoordelijkheid en zelfredzaamheid. Mensen kunnen, net als andere inwoners in Wijchen, zelf keuzes maken hoeveel zij willen uitgeven aan een fiets of sportkleding voor hun kind en waar ze dat doen. Ook deelname aan sport- of hobbyverenigingen buiten Wijchen blijft eenvoudig mogelijk.

1a.1 Ook voor de huishoudens tussen 110% en 120% is extra financiële ondersteuning voor ontwikkeling van hun kinderen een meer dan wenselijke verruiming van hun bestedingsruimte

In de afgelopen jaren is herhaaldelijk gesignaleerd dat een groot aantal kinderen in Nederland opgroeit in huishoudens met een laag inkomen (zie o.a. bijlage 2, infographic behorende bij het SER-advies van maart 2017 "Opgroeien zonder armoede"). Ook in de Armoedemonitor 2016 signaleren we de kwetsbare positie van o.a. eenoudergezinnen. Bezuinigingen in een huishouden met een laag inkomen liggen snel op uitgaven voor vrije tijd en participatie (zie o.a. Armoedemonitor 2016, bijlage 1).

De "niet-veel-maar-toereikend"-grens lag in 2014 voor een paar met 1 kind op € 1.780,- netto per maand.

120% van de netto PW-uitkering voor samenwonenden, ongeacht wel of geen kinderen, is op dit moment € 1.708,- per maand.

1b & 2.1 Wij willen het niet-gebruik zoveel mogelijk beperken

In de tweede helft van 2017 hebben wij met de Kindregeling niet het bereik kunnen realiseren dat we hadden beoogd voor 2017. Door extra middelen te reserveren voor publiciteit willen wij de bekendheid en de drempel om van de regeling gebruik te maken verkleinen. Wij willen ons daarbij met name richten op scholen.

2.1 Zo bieden we de optimale dienstverlening voor een minder zelfredzame groep, zonder de overige huishoudens nodeloos te "betuttelen"

Gezien het gebruik van de regeling en de mate waarin huishoudens hun uitgaven hebben verantwoord in 2017 lijkt de gekozen werkwijze voor een groot deel van de doelgroep hanteerbaar. Een beperkt deel van de huishoudens heeft wel aanzienlijke problemen met de (administratieve) vereisten van de werkwijze. Deze groep willen wij met extra

professionele ondersteuning tegemoet komen. Deze ondersteuning zal maatwerk leveren richting het betrokken huishouden, maar zich vooral richten op de planning en verantwoording van de uitgaven. Waar noodzakelijk kan dan ook eenvoudig worden afgestemd met mogelijk verdere noodzakelijke ondersteuning, bijvoorbeeld in de vorm van het op orde brengen van de eigen administratie.

3.1 Deze middelen zijn voor deze situaties bedoeld

In het gemeentefonds zijn in het verleden gelden beschikbaar gesteld om uitvoeringskosten te dekken. Afgesproken is dat het college over deze gelden kon beschikken voor extra te maken kosten voor de uitvoering van dergelijke taken.

Wat zijn tegenargumenten of risico's?

1.1 Intensief samenwerken met andere maatschappelijke partijen blijft wenselijk en noodzakelijk

Door ook de Kindregeling zelf uit te voeren kunnen wij onze dienstverlening naar kwetsbare inwoners zo integraal mogelijk uitvoeren. Dat neemt niet weg dat een goede afstemming met alle betrokken maatschappelijke groeperingen in Wijchen de bekendheid van alle mogelijkheden voor ondersteuning vergroot.

1.2 Maatschappelijke groeperingen hebben meer vrijheid van handelen en kunnen daardoor meer maatwerk leveren

De medewerkers van de gemeenten handelen binnen de regelgeving zoals die is vastgelegd. Wij werken o.a. met een nauwkeurig uitgewerkt begrip van inkomen en vermogen. Waar noodzakelijk kan een medewerker nader individualiseren, d.w.z. bijzonderheden in een situatie van een klant meewegen in zijn besluit. De periodieke interne kwaliteitscontrole en de controle van de accountant bewaken dat wij onze dienstverlening binnen de gestelde regels vorm geven, inclusief de wijze waarop wij maatwerk leveren.

2.1 Dergelijke dienstverlening is geen taak voor de overheid

Tot dusver kennen wij binnen de dienstverlening in het kader van de PW geen ondersteuning die direct ingrijpt op de individuele levenssfeer. Het is aan de mensen zelf om gebruik te maken van de mogelijkheden die het beleid biedt. Verdergaande ondersteuning kennen we wel in de zorg (keukentafel-gesprek) en bij schuldhulpverlening (budgetadvies en -begeleiding). Zeker in het belang van de kinderen lijkt het ons goed deze dienstverlening toch te bieden en te bezien hoe deze het beste gepositioneerd kan worden in het bieden van steeds integralere dienstverlening.

Waar moeten we rekening mee houden?

a. Financiën

	2018	2019	2020	2021
<i>Beschikbaar budget</i>	223.000	223.000	223.000	223.000
<i>Uitgaven</i>				
Kindregeling Wijchen				
Jaarlijkse bijdragen	130.500	130.500	130.500	130.500
Bijdrage PC	25.000	25.000	25.000	25.000
Bijdrage zwemdiploma A	12.500	12.500	12.500	12.500
Eenmalige overbruggingskosten		15.000		
Voedselbank	15.000	15.000	15.000	15.000
Kledingbank	3.000	3.000	3.000	3.000
Extra schuldpreventie	7.000	7.000	7.000	7.000
Extra publiciteit		5.000		
Uitvoering	13.000	13.000	13.000	13.000
Uitvoering (extra dienstverl.)		7.000	7.000	7.000
Totaal uitgaven	206.000	233.000	213.000	213.000
Saldo	17.000	-10.000	10.000	10.000

Voor tekort over 2019 zetten we de middelen voor uitvoeringskosten, die in het verleden vanuit het gemeentefonds beschikbaar zijn gesteld. De omvang van het tekort wordt bepaald door de afweging die de werkorganisatie Wijchen Druten maakt over hoe de dienstverlening te organiseren. Wij verwachten aan ca. 10% van het aantal huishoudens extra dienstverlening te moeten bieden. Hiervoor hebben we vooralsnog een bedrag van jaarlijks € 7.000,- opgenomen voor extra benodigde uitvoeringskosten. De verwachte kosten voor 2020 herijken we bij de Kaderbrief 2020.

De verruiming en intensivering van het beleid is te financieren uit de reeds beschikbare middelen. Het beschikbaar budget is vastgelegd in het raadsbesluit van 8 juni 2017. Hier is € 9.000 op in mindering gebracht aangezien de Klijnsma-gelden mee bewegen met de ontwikkeling van het aantal huishoudens met minderjarige kinderen die leven van een laag inkomen. Voor de uitgaven in 2018 is het raadsbesluit van 2017 aangehouden, waardoor ook de omvang van de subsidie aan de Voedselbank structureel op € 15.000,- jaarlijks is gekomen. Waarschijnlijk vallen de uitgaven voor "Jaarlijkse bijdragen" in 2018 lager uit, gezien een aantal omissies bij de schatting van de doelgroep. Daar staat tegenover dat we op de bijdragen voor PC en zwemlessen waarschijnlijk hoger zullen uitkomen.

Voor 2019 en verder is het reguliere bedrag voor de Kindregeling gelijk gehouden aan 2018. Meer recente cijfers van het CBS geven aan dat de omvang van de doelgroep afneemt in vergelijking met eerdere cijfers die het CBS publiceerde. Op grond daarvan verwachten wij dat het aantal aanvragen, ondanks de verruiming van de inkomensgrens en het vergroten van het beoogde bereik onder de doelgroep, niet zal stijgen in

vergelijking met de schatting in het voorstel van 2017 (zie ook de bijlage in "Evaluatie Kindregeling 2017"). Doordat we de inkomensgrens verhogen verwachten we wel eenmalig een inhaalslag ten aanzien van PC's en zwemlessen. Hiervoor hebben we in 2019 € 15.000,- opgenomen.

b. Communicatie

Naast de reguliere kanalen voor onze communicatie (website van de gemeente, Wegwijs, folder, overleg met maatschappelijke groeperingen) zullen we het extra budget met name inzetten ten behoeve van meer bekendheid van de mogelijkheden onder scholen en Wijchense verenigingen.

Ook kijken we nogmaals, samen met betrokken Wijchense groeperingen, hoe we onze communicatie richting klanten zo eenvoudig mogelijk maar juridisch correct kunnen vormgeven.

c. Uitvoering

In de uitvoering zijn we, sinds de invoering van de Kindregeling, gaan werken met één vaste contactpersoon voor klanten. Die vaste contactpersoon kijkt met een integrale blik naar de situatie van de klant en kan, indien nodig, ook een brug slaan naar medewerkers van schuldhulpverlening of het Sociaal Wijkteam (en vice versa). Waar noodzakelijk kan de klantmanager ten behoeve van een beperkt deel van zijn klanten een beroep doen op extra ondersteuning. Deze extra ondersteuning richt zich vooral op het doen van de juiste aankopen voor de kinderen en zorgen dat de administratie daarvan op orde is. We geven dit nader vorm in nauw overleg met de Sociale Wijkteams.

d. Overlegd met

Tijdens de evaluatie hebben wij overlegd met de Vincentiusvereniging Wijchen en stichting Leergeld. De evaluatie van het beleid is doorgesproken met de Cliëntenraad Participatiewet Wijchen. Hun advies is bij dit voorstel bijgevoegd.

Bijlagen

1. Evaluatie Kindregeling Wijchen 2017
2. Infographic Opgroeien zonder armoede, maart 2017

Burgemeester en wethouders van Wijchen,
de secretaris, de burgemeester,

De gemeenteraad van Wijchen

18 3 20777 Werken en ondernemen

Raadsbesluit

Evaluatie Kindregeling Wijchen 2017

Samenvatting (korte inhoud)

De raad heeft 8 juni 2017 de Kindregeling Wijchen ingevoerd. Uit de evaluatie blijkt dat met deze regeling een forse stap vooruit is gezet voor kinderen die opgroeien in huishoudens met weinig inkomen. Na een half jaar weet circa de helft van deze huishoudens de weg naar de gemeente te vinden. Door de regeling kunnen ook deze kinderen beter mee op school, zwemles nemen en naar een sport of hobbyclub. Binnen de bestaande middelen kunnen de doelgroep uitbreiden en onze ondersteuning, waar nodig, versterken.

De raad van de gemeente Wijchen;

Gelet op: het raadsbesluit van 8 juni 2017 omtrent het armoedebeleid

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van:

besluit:

1. Het vastgestelde beleid voor de Kindregeling in 2019 en de jaren daar na voor te zetten met de volgende wijzigingen;
 - a. De doelgroep uit te breiden door in plaats van een inkomensgrens van 110% van de geldende norm uit de Participatiewet vanaf 1 januari 2019 een inkomensgrens van 120% te hanteren;
 - b. Voor 2019 een budget van € 5.000,- te reserveren voor extra publiciteit rondom de Kindregeling;
2. Bij de begroting 2019 een integrale afweging te maken over de inzet van 0,1 fte extra formatie voor de werkorganisatie Wijchen Druten voor de groep die specifieke ondersteuning nodig heeft voor een effectief gebruik van de regeling
3. Het éénmalig tekort in 2019 te dekken vanuit gereserveerde middelen vanuit het gemeentefonds voor uitvoeringskosten.

Aldus besloten door de gemeenteraad in zijn openbare vergadering van ...

De voorzitter,

De griffier,